

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОЦЈЕНИ ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ
И КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ТЕЗЕ

На основу члана 71. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10) Научно–наставно вијеће Филозофског факултета, на сједници одржаној 26.01.2012. године, бр. 107-4/12, именовало је Комисију за оцјену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације **„ТВРЂАВЕ-ГРАДОВИ ПОУЊА У ОСМАНСКОМ И АУСТРОУГАРСКОМ ПЕРИОДУ“**, кандидата мр Фикрета Мићића у сљедећем саставу:

1. др Ђорђе Микић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци, председник.
2. др Душан Берић, ванредни професор Филозофског факултета у Косовској Митровици, члан.
3. др Милош Ковић, доцент, Филозофски факултет у Београду, члан.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

- **Ментор, звање, институција у којој је стекао највиша звања, ужа научна област:**

- проф. др Ђорђе Микић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци. За професора на Филозофском факултету у Бањој Луци изабран је 1995. године из уже научне области *Национална историја новог вијека*.

- **Остали чланови комисије, звања и институције у којима су стекли највиша научна звања, ужа научна област:**

- проф. др Душан Берић, ванредни професор Филозофског факултета у Косовској Митровици. На истом факултету изабран је за професора из уже научне области *Општа историја новог вијека*.
- проф. др Милош Ковић, доцент на Филозофском факултету у Београду; ужа научна област: Општа историја новог вијека.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ
КАНДИДАТА

1. Презиме име оца и име	Фикрет Миџић
2. Е-mail и контакт телефон	061/590—098
3. Датум и мјесто рођења	24. 09. 1949. Бихаћ
4. образовање: а) Основна школа б) Средња школа в) Основни студиј г) Постдипломски студиј	а) Основна школа: Бихаћ 1964. б) Средња школа: Гимназија у Бихаћу 1968. в) Основни студиј: Филозофски факултет Београд, Одсјек за историју, дипломирао 1975. г) Магистрирао 2004. године на Филозофском факултету у Сарајеву.
5. Радно ангажовање	Од 1974—2000. године запослен у Основној школи Каменица - Бихаћ, а потом одлуком Владе Унско-санског кантона 2001. именован за директора Архива Унско-санског кантона. Већи дио радног стажа радио као замјеник директора ОШ Каменица, те и у више средњих школа као хонорарни професор.
6. Учешће у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима	
7. Знање страног језика	Пасивно познавање њемачког језика.
8. Учешће у домаћим и међународним научним скуповима и семинарима	1. Међународни научни skup Bosna Forum, Odnosi Bosne i Dalmacije kroz islamsku komponentu: <i>Kartografija istočnog Jadrana i zaleđe, Sarajevo, 2003.</i> 2. Међународни skup ISESCO, Zaštita kulturne baštine: <i>Digitalizacija arhivske građe iz Osmanskog perioda, Sarajevo, 2004.</i>

	<p>3. Međunarodna konferencija: Revizija prošlosti , Sarajevo, 2006: <i>Dokument u funkciji Revizije prošlosti Cazinske bune 1950.</i></p> <p>4. Međunarodni naučni skup “Migracije na području Jugoistočne Evrope“, 2010: <i>Mirovni ugovori između Osmanskog i Austrijskog carstva u kontekstu migracionih kretanja stanovništva na području Zapadne Bosne (1699-1791).</i></p> <p>5. Međunarodni skup: Cazinska krajina u XX stoljeću, Zagreb, 2010: “Muslimanska milicija Huske Miljkovića“.</p> <p>6. Okrugli sto, Cazin, 2007: <i>Cazinska buna 1950.</i></p> <p>7. <i>Od 2000. godine redovan učesnik godišnjeg savjetovanja arhivskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine.</i></p>
<p>9. Објављени научни и стручни радови, приређене библиографије</p>	<p>1. F. Midžić, Glasnik Arhiva BiH: <i>Metodološki pristup pri analizi geografskih karata</i>, Sarajevo, 2008.</p> <p>2. Ф. Мицић, Гласник Удружења архивских радника Републике Српске, <i>Разграничења према Аустрији 1606 – 1791</i>, Бања Лука, 2009.</p> <p>3. Ф. Мицић, Гласник Удружења архивских радника Републике Српске, <i>Архивски документи као средство за анализу слободe вјероисповјести</i>, Бања Лука, 2010.</p> <p>4. Ф. Мицић, Гласник Удружења архивских радника Републике Српске, <i>Излаз Босанског ејалета на море</i>, Бања Лука, 2010.</p> <p>5. F. Midžić, <i>Granice i teritorija Bosne i Hercegovine od Karlovačkog mira do kraja Prvog svjetskog rata na starim geografskim kartama (1699-1918)</i>, Bihać, 2010.</p> <p>6. F. Midžić, <i>Tvrđava Sokolac</i>, Bihać 2011.</p>

Autor izložbi i kataloga:

- Bihać na starim planovima i vedutama, Bihać, 2002.
- Grb Bihaća u svjetlu srednjovjekovne heraldike, Bihać, 2003.
- Bosna i Hercegovina na starim kartama, Tuzla, 2003.
- Bihać u prostoru i vremenu, Bihać, 2004.
- Granice i teritorija BiH, Bihać, 2004. i 2005.
- Cazinska buna – Tajne dosjea "Cazinski ispad", 2007.
- Dani evropskog nasljeđa, Dan grada Bihaća - Katastar zemljišta kotara Bihać (1878-1918).
- Dan grada Bihaća - Katastar zemljišta kotara Bihać (1878-1918).
- "Bosna 1905" Cazinska čaršija – Bihać 2008.
- Dan grada Bihaća, 26. februar 2008. "Projekti, skice i planovi objekata u Bihaću u doba austrougarske uprave".
- Godišnjica USK-a – Projekti objekata sa prostora USK-a u periodu od 1878-1939, Bihać 2008.
- "Grbovnik srednjovjekovne bosanske države" - Ključ 2008.
- "Berati i krajišnička pisma" povodom Bajrama (u organizaciji IZ Bihać) – Bihać 2008.
- "Konak – restauracija objekta" – Bihać 2008.
- Dan Kantona: Državnopravni razvitak BiH (osam izložbi),

	<ul style="list-style-type: none"> • Zagreb, "Cazinska buna 1950", Zagrebačka džamija, 2010.
10. Признања	-

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

• Значај истраживања

Овај рад ће бити један од првих покушаја у Босни и Херцеговини да се објективним историјским методама истраже тврђаве-градови у османском и аустроугарском периоду на подручју Поуња, односно, од Мартин Брода до Дубице и Двора на Уни, обухватајући при том и Цазинску крајину. О тврђавама-градовима је до сада написано врло мало радова и они међутим приказују више њихову прошлост до доласка османске власти на ове просторе. Оно што је до сада написано пружа врло мало података, нарочито за период од 16. до 18. вијека из разлога што су се главни извори налазили у турским архивима (Анкара и Истамбул) који доскоро нашим научницима нису уопште били доступни. Данас смо у могућности да се користимо и тим изворима међу којима посебно мјесто заузимају дефтери, па тако долазимо и до нових података о тврђавама и градовима наведеног подручја. Боље познавање одбрамбених вриједности фортификацијског градитељства сигурно ће дати боља објашњења многих поглавља ратне историје и разумијевање ратних догађаја. Истраживања саобраћајница и привредне активности, социјалне, етничке и вјерске структуре, затим административне, војне и културно просвјетне функције тврђава-градова, не само у османском, него нарочито у аустроугарском периоду, показаће да су се у свим тим областима догодиле значајне промјене. Систем одбране медијавалних држава Југоисточне Европе, па тако и овог подручја у 15. и 16. вијеку чинио је лимес утврђених градова који су својим положајем, а посебно фортификацијским специфичностима осигуравали заштиту својих становника. На подручју Босне и Херцеговине постоји више од 250 тврђава-градова различитог значаја и намјене, од чега је око 70 било

лоцирано на подручју Поуња и Цазинске крајине, што ће и бити предмет овог истраживања. Написани текстови биће попраћени бројним историјским документима и фотодокументацијом. По први пут ће се настојати на овај начин потврдити постоње бројних тврђава што ће сигурно омогућити израду једног елабората заштите културне баштине читавог поунског подручја као простора високе културне вриједности.

Сврха овог истраживања биће усмјерена у правцу структуралне анализе овог подручја, односно, посматрање овог подручја као једног континуитета и једне цјеловитости. С тога је овде постављен и примарни циљ: истражити цикличке осцилације овог простора и не приказивати његову историју традиционалном историографијом која утврђује само појединачне чињенице па затим даје извјешатај о њима као о низу локалних догађаја. Овај простор посматрам, с методолошке тачке гледишта, кроз вријеме дугог трајања, тј. кроз структуре, кроз околности и догађаје.

● Преглед истраживања

Ова занимљива и широка проблематика до сада је у историјским истраживањима и написаним радовима приказана тек дјеломично и успутно, понекад недовољно јасно, па и нетачно. Није објашњена права историјска улога и вриједност тврђава-градова и фортификацијског градитељства током вијекова, а посебно вишегодишња ратна историја овог подручја коју узрокују османски освајачки походи према југоисточној Европи. Понекад су радови о тврђавама сведени на романтичарску слику објекта околности којег су се или због којег су се догађала разна историјска збивања, а занемарена је улога и остала при том, необјашњена њихова властита улога. Уз то, није довршено истраживање топографске фактографије, а још мање проучени бројни сачувани писани извори и графичка грађа која може боље објаснити велику историјску улогу тврђава на простору Поуња у одбрани и очувању политичког опстанка једне државе. Управо је због тога потребно прићи истраживању историјске грађе везане за тврђаве-градове који су служили одбрамбеним потребама, јер боље познавање одбрамбених

вриједности фортификацијског градитељства сигурно ће боље објаснити многа поглавља босанске ратне историје и разумијевање ратних догађања, успјеха и неуспјеха многих ратних подухвата, уз напомену, да је сачувана документација о овим тврђавама-градовима несразмјерно распоређена у односу на поједина раздобља.

О свим овим питањима, а њих је далеко већи број него што је овдје лапидно приказано, нарочито о раздобљу занимљивом за ову тему, с историјско-географске тачке гледишта у посљедње вријеме мало је писано, али се ипак могу споменути неки аутори као што су: Б. Курипешић, М. Карановић, М. Вего, И. Сабо, Р. Лопашевић, Лашвинин, Валвазор, В. Ђурчић, Б. Бенић, Х. Крешевљаковић, Х. Капићић, И.Хаџибеговић, М. Анчић, П. Анџелић, А.Банац, С. Ђирковић, М. Поповић, Ћ. Трухелка, Д. Којић, Ћ. Мазалић, М. Крухак, Н. Маочанин, Ћ. Микић, И. Мажуран, Н. Филиповић, А. Ханџић, Х. Шабановић, М. Козличић, Е. Пелидија, Галиб Шљиво и многи други.

Свеукупно посматрано, до сада се у литератури освијетлио одређен број проблема о којима ће се писати у овом раду, али ни у једном од објављених радова није дата цјелина, нити су анализирана сва релевантна питања.

● Радна хипотеза са циљем истраживања

Због учесталих продора османлијских акинџија, читаво Поуње је већ у другој половини 15. вијека постало угрожена зона сталног страха, тако да је привредни живот почео замирати а становништво бјежати на запад и сјевер, у заштићене области. Након пада Босне под османску власт било је неминовно да се цијело поуњско подручје нађе у самом средишту ратних дешавања. У односу на Поврбасје, као прву линију отпора османлијској инвазији, друга одбрамбена линија у Поуњу била је од пресудног значаја за заустављање османлијских трупа, да кроз ово подручје не остваре директни продор у југоисточну Европу. Због тога је и отпор стогодишњим османским напорима на овом сектору био врло упоран и снажан. Посебно мјесто у томе су одиграле тврђаве-градови који су имали

првенствено војно-одбрамбени карактер. Систем одбране медијевалних држава у југоисточној Европи, па тако и на овом подручју, у 14. и 15. вијеку чинио је лимес утврђених градова који су својим положајем и диспозицијом, а посебно фортификационим специфичностима, осигуравали заштиту својих становника. Старе тврђаве-градови су одржавали стање друштвених односа успостављених између феудалних господара или племићких породица, чак и самих краљева као заштитника потчињених.

Својим рушевинама данас ове тврђаве-градови доминирају на истуреним висовима и као такви најзорније оживљавају специфичну друштвено-политичку атмосферу и организацију феудализма и тимарско-спахијског система, њихових схватања и начина живота. Подигнути на врлетним стијенама или заштићени воденим опкопом, старе тврђаве-градови (бурген) још и данас су живући дио ритерског доба и најбоља илустрација тадашњих политичких и социјалних прилика живота владајуће феудалне класе и умјетности и стваралаштва уопште. Утврђени градови, као такви, били су матица очувања оваквих система, а њихова функција, првенствено одбрамбена, могла је бити од државног значаја или војно-управног, односно, могли су имати улогу заштите комуникација, рударских налазишта, стамбених насеља унутар зидина, а далеко чешће подграђа, која су се око њих развијала. Коначно, ове тврђаве-градови могли су бити само бургери, односно племићки или капетански замкови са бранич кулом и околним зидинама.

На подручју БиХ је постојало више од 250 старих тврђава-градова различитог значаја и намјене, од чега је више од 50 било лоцирано на подручју Поуња и Цазинске Крајине, што ће бити и предмет овог рада. Набројаћемо само неке: Новиград, Костајница, Дубица, Бихаћ, Блажуј, Крупа на Уни, Отока на Уни, Бужим, Брековица, Цазин, Острожац, Хавала, изачић, Језерски Град, Кулен Вакуф, Мутник, Мала Кладуша, Обровац на Уни, Орашац, Островица, Пећиград, Подзвизд, Рипач, Рмањ, Соколац, Сијена, Штурлић, Тржац, Врнограч итд.

Овим радом се управо желе валоризирати сви елементи ових старих тврђава-градова, утврђујући њихово поријекло, назив, власништво, локацију, типологију, грађевинску трансформацију, а посебно историјски значај кроз период османске и аустроугарске управе. Рад који носи радни назив “Тврђаве-градови на подручју

Поуња у доба османске и аустроугарске управе“ има за циљ да сагледа укупни историјски мозаик Поуња кроз тврђаве-градове, са посебним освртом на сваку појединачну тврђаву од Двора на Уни па до Кулен Вакуфа и ширег подручја бихаћког и цазинског краја, уз истицање оних који су имали и већи значај и већу улогу у периоду османске власти Босанским ејалетом до доласка аустроугарске управе у БиХ 1878. године.

У раду би се кроз више поглавља донијела систематична и хронолошка научна анализа развоја овог подручја од развијеног феудалног система медијевалног доба, до споредних и коначних османских освајања, бројних упада аустријске војске у циљу повратка освојених подручја, разграничења, до буна и устанака Крајишника против босанских валија. Капетани и диздари ових тврђавских градова често су својом слободом и животом плаћали своја права на самосталност и очување идентитета све до коначне аустроугарске инвазије, када се ова борба и даље наставља. Рад ће донијети детаљан опис типологије наведених тврђава као градова управних центара области, тврђава-градова, оних који су имали стамбене објекте унутар зидина или су били сједишта капетана, од којих су се развила цивилна насеља.

Данас је већина ових градова у рушевинама, док само мањи број има очуване остатке који пружају могућност за сагледавање некадашњег изгледа тврђаве-града, анализу његове фортификације и утврђивање етапе развоја. Већина ових тврђава дуж некадашњег крајишта (поуњске тврђаве и тврђаве Цазинске Крајине) временом су обновљене и дограђиване, односно прилагођаване развоју ратне технике, губећи тако своје изворне средњовјековне облике. Све су то чиниоци који знатно ограничавају наша сазнања о старим тврђавама и указују на потребу управо оваквог једног ширег истраживања. Сигурно је да су османска освајања, почевши од 15. вијека па до заузимања Дубице, Костајнице и Бихаћа, значајно утицала на измјену ових фортификација, њихове доградње и прилагођавања новим врстама наоружања. Војна архитектура се знатно мијења због кориштења топова, зидови постају нижи, подебљавају се и формирају у бедеме (по систему оплатних зидова и трпанца), куле постају стражарнице и

осматрачнице, дограђују се бастиони или табије за смјештај топова, граде се унутар тврђаве цамије за вјерске обреде војне посаде.

Рад ће покушати да да врло детаљан историјски развој и трансформацију ових тврђава, јер не треба заборавити да у оквиру проучавања ових тврђава, чије је поријекло средњовјековно, они чине посебну скупину. Наиме, то је област која се током читавог средњег вијека, све до османских освајања у 16 и 17 вијеку, налазила у саставу угарско-хрватске државе. Средњовјековне тврђаве у том подручју настајале су и развијале се слиједећи развојне типове угарских и шире, средњоевропских тврђава-градова. У том смислу, ове тврђаве се знатно разликују од тврђава средњовјековне Босне. То је раздобље у ком су историјске околности у Угарској, односно династички сукоби и борбе високог племства за превласт у 15. вијеку, а касније све присутнија османска опасност, условљавали изградњу нових тврђава. Међу тврђавама ове скупине заступљене су тврђаве разних величина и основа, од оних најједноставнијих до сложених фортификација са више фаза грађења. Поред описа тврђава Поуња и ширег простора цазинског и бихаћког краја, посебно ће се дати подаци о ратовима који постају чести након османског пораза под Бечом и Карловачког мира 1699. године, кад Аустријанци настоје да поврате изгубљена подручја сталним упадима на територију коју је покривао Босански ејалет. О томе свједочи обимна историјска грађа и литература, као и крајшка епика о јунацима ових битака и њихових вођа који су настојали да очувају свој идентитет без обзира на вјерску припадност, о чему свједочи посебно Бањалучки бој из 1737. године. Осим тога, значајан и занимљив дио ће се односити на бројне буне и устанке против босанских велија, гдје Крајишници бране своју аутономију, а истакнуто мјесто у томе има свакако Хасан-ага Пећки. Већ смо рекли да ће централно мјесто рада бити опис и значај поуњских тврђава, гдје ће се са научном акрибичношћу настојати дати подаци за сваку тврђаву-град посебно, не само у смислу историографског развоја и њиховог настанка, типолошких и градитељских вриједности, трансформација и значаја, него и валоризација данашњег стања и њиховог очувања и заштите као објекта културне баштине. Текстови везани за сва дешавања на простору Поуња, а посебно они везани за тврђаве, биће попраћени бројним историјским документима и фотодокументацијом, картама, као и изгледом

данашњег стања. Први пут ће се на овај начин потврдити постојање бројних тврђава које су ту настале, што ће омогућити и израду једног елабората заштите културне баштине читавог поуњског подручја, као простора високе културне вриједности.

- **Материјал и метод рада**

Свјестан комплексности теме и стално присутне замке да се не подлегне утицају створених стереотипа, неће се изнијети нити једно мишљење или став који не би био поткријепљен аргументацијом. Због тога је требало одредити методе и технике које ће бити доступне и примјерене овој теми. Међутим мора се имати на уму онај формално-методолошки оптимум који се мора акцептирати уколико желимо удовољити постављеном циљу, а то је војноисторијски аспект значаја тврђава-градова на овом простору сталног ратног сукоба. Током израде ове докторске дисертације користиће се више метода у потврђивању генералне и изведбених хипотеза. Сама тема се мора сагледавати са војно-историјског аспекта, укључујући и политички, што указује на то да су они умрежени одређеним интеракцијским везама и та чињеница ће утицати на преплитање метода.

У раду ће се примјењивати познате методе историјске науке, посебно **компаративна и аналитичка**, али ће се консултирати и методе карактеристичне за географију, посебно кад је ријеч о истраживању протезања граничних линија између два царства: Османског и Аустријског. Прецизније, тврђаве-градови на простору одређеном за истраживање ће се аналитички размотрити с обзиром на хронологију њиховог настанка. Притом ће се, уједно, анализа усмјерити на онај материјал који најбоље свједочи о релевантним историјским процесима, слиједећи увијек достигнућа модерне историографије. Наравно да ће у свему томе **историјска метода** бити незаобилазна, јер с њом жели апострофирати и извршити реконструкција одређених дешавања на граници царства, мада ћемо пратити и историјску генезу веза, односа и појава. Просторно се посматрају тврђаве-градови на територији коју обухвата Поуње, укључујући ту и Цазинску Крајину у периоду

османске и аустроугарске власти, али се тај простор пројигира у прошлост, обухватајући период од појаве османских војних снага на овом граничном појасу. Према томе, временски се посматра раздобље од 17-20. вијека, али се нужно у аналитичком дијелу расправља и о ранијем периоду. То је временско раздобље везано за формирање Босанског ејалета, када се на граници воде многе битке и ратови који заустављају османске продоре на Запад. У том временском раздобљу је била и врло интензивна активност везана за јачање граничног одбрамбеног система и са једне и са друге стране границе, када тврђавски одбрамбени систем није био само низ зидина и бедема, кула и стражарница, већ сложен организам војне силе. О томе свједочи бројна графичка и сликовна документација која је до сада кориштена више као илустративан садржај а тек ријетко као прворазредни документарни извор.

Предмет истраживања овог рада је двострук. Из тих разлога предмет истраживања представљамо кроз **ужи**: који се односи на давање одговора на питање продора османских војних снага на простор Поуња током 15. и 16. вијека, успостављање власти на освојеном терену, миграције, исламизација, успостављање војних посада у тврђавама, структура војних јединица итд и **шири**: представљање тврђава-градова на простору Поуња од Двора на Уни до Кулен Вакуфа.

- **Научни допринос истраживања**

О тврђавама-градовима је до сада написано врло мало радова из разлога што су се главни извори налазили у турским архивима (Анкара и Истамбул) који доскоро нашим научницима нису уопште били доступни. Данас смо у могућности да се користимо и тим изворима међу којима посебно мјесто заузимају дефтери, па тако долазимо и до нових података о тврђавама и градовима наведеног подручја. Боље познавање одбрамбених вриједности фортификацијског градитељства сигурно ће дати боља објашњења многих поглавља ратне историје и разумијевање ратних догађаја на овом простору.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

- **Кратка оцјена о научним и стручним квалификацијама кандидата, тј. о његовим способностима да приступи изради дисертације:**

Из података наведених у биографији мр Фикрета Миџића види се да је успјешно завршио магистарске студије на Филозофском факултету у Сарајеву. До сада је објавио неколико десетина научних и стручних радова у научним часописима у Босни и Херцеговини и учествовао на више научних скупова. Комисија сматра да је кандидат научно и стручно квалификован, тј. способан, да приступи изради докторске дисертације на тему „**ТВРЂАВЕ-ГРАДОВИ ПОУЊА У ОСМАНСКОМ И АУСТРОУГАРСКОМ ПЕРИОДУ**“.

- **Научна или практична оправданост предложених истраживања и резултати који се могу очекивати:**

Разумљиво је да ће се рад заснивати на истраживачким методама уобичајеним у историјској науци. То се прије свега односи на проналажење архивске и библиотечке грађе, њено студирање као и кориштење релевантне литературе. Очекивања су да ће кандидат добијене резултате на основу истраживачке методологије уобичајене у историјској науци на најбољи могући начин истражити, критички обрадити и потом презентовати широј научној јавности.

- **Мишљење о предложеној методи истраживања:**

Приликом израде докторске дисертације кандидат ће користити необјављену архивску грађу, те релевантну литературу. Рад на изради докторске дисертације проводиће се у више фаза, уобичајених за историјску науку.

Прва фаза: Ова фаза подразумијева прикупљање и анализирање до сада објављене литературе о настанку и развју тврђава-градова уопште и оних насталих на простору Босне и Херцеговине. Претежно су то монографије, чланци, часописи, расправе, прикази и опширније студије. Поред литературе акценат ће се посебно

ставити на прикупљање архивске грађе и извора нарочито оних који су смјештени у Турској и Аустрији, те у разним институцијама сусједних земаља: Србије, Хрватске и Црне Гора. Нарочито ће се обратити пажња на оне институције у Босни и Херцеговини у којима се налази архивска грађа из османског периода као што су Оријентални институт, Архив БиХ, Архив РС, Музеј РС, Гази-Хусревбегова библиотека, Архив УСК итд.

Друга фаза: Даљњи рад ће се односити на истраживање и анализирање прикупљене примарне и секундарне грађе и литературе из претходно наведених институција у којима је смештена ова обимна архивска и друга документација. Након читања нађених текстова и докумената приступиће се изради радне библиографије водећи рачуна о абecedном поретку библиографских јединица.

Трећа фаза: Ова фаза би се односила на организацју и распоред грађе, односно, њено структурирање: обрађене текстове треба структурирати на логичан начин (документирање), анализирање и интерпретирање, систематизирање или евалуација, компилирање или контрастирање, дефинисати класичне појмове. У овој фази би се такођер вршило гранање мисли и поглавља рада према различитим критеријима: хронолошки, хијерархијски, типолошки, логички по сличности, итд.

Четврта фаза: Ова фаза би се односила на формулисање, односно, на прецизно запажање, аргументацију, критички суд, избацивање сувишних дијелова, по потреби промјена структуре, сличности и супротности, анализа узрока, класификација.

Пета фаза: Ова фаза би обухватала рад на терену, односно, преглед свих остатака тврђава-градова на простору који третира ова радња. При томе би се користила карта подручја, бусола ради оријентације објеката и друга помагала. Уједно би се извршило фотографисање остатака тврђава, обавио разговор са мјештанима, како би ти подаци могли послужити за увид о поједним тврђавама.

Шеста фаза: Ова фаза обухвата писање концепта и писане коначне верзије текста. Она ће уствари представљати синтезу, односно, уобличавање добијених података и закључака у једну научну цјелину. Циљ укупног истраживања ове проблематике ће свакако допринети науци која је била сиромашна радовима овакве врсте.

- **Приједлог са образложеном оцјеном о подобности теме:**

Тема **„ТВРЂАВЕ-ГРАДОВИ ПОУЊА У ОСМАНСКОМ И АУСТРОУГАРСКОМ ПЕРИОДУ“** ће бити један од првих покушаја у Босни и Херцеговини да се објективним историјским методама истраже тврђаве-градови у османском и аустроугарском периоду на подручју Поуња. Научно описивање овог проблема треба да путем прикупљања што обимнијих извора и литературе омогући његово адекватно научно и критичко објелодањивање. Узимајући у обзир наведено, предложеној тему сматрамо у потпуности прихватљивом за истраживање и научно објелодањивање.

- **Приједлог са образложеном оцјеном о подобности кандидата:**

Кандидат мр Фикрет Мицић је са успјехом завршио магистарске студије на Филозофском факултету у Сарајеву. Интересовање за научни рад испољио је кроз низ радова објављених у часописима из области историје и архивистике у Босни и Херцеговини. Кандидат је након завршених магистарских студија учествовао на више домаћих научних скупова, излажући теме претежно из области историје Босне и Херцеговине у османском аустроугарском раздобљу. Сагледавши наведено комисија сматра да кандидат мр Фикрет Мицић испуњава све научне и законске основе да приступи изради докторске дисертације под називом **„ТВРЂАВЕ-ГРАДОВИ ПОУЊА У ОСМАНСКОМ И АУСТРОУГАРСКОМ ПЕРИОДУ“**.

Бања Лука
Марта 2012. године

КОМИСИЈА

1. проф. др Ђорђе Микић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци, председник.

2. проф. др Душан Берић, ванредни професор Филозофског факултета у Косовској Митровици, члан.

3. проф. др Милош Ковић, доцент на Филозофском факултету у Београду, члан.
